

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Merklín, okres Karlovy Vary

362 34 Merklín 31

Identifikátor školy: 600 067 548

Termín konání orientační inspekce: 29. dubna a 3. května 2002

Čj.	052 108/02-2454
Signatura	oe2bv138

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola vzdělává 80 žáků prvního až pátého ročníku. Ve škole je realizován vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků čj. 25018/98-22.

Součástí školy je školní družina.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Následující hodnocení vyplynulo z hospitací v hodinách českého a německého jazyka. Namátkově byly sledovány písemnosti žáků a žákovské knížky. Zdrojem informací byly také rozhovory s učitelkami a ředitelkou školy.

Český jazyk

Hospitovány byly hodiny v prvním, třetím a pátém ročníku. Výuka probíhala podle zvoleného vzdělávacího programu. Při plánování a přípravě výuky vycházely učitelky při zadávání úkolů ze složení a schopností žáků ve třídách. Učivo je rozčleněno do tematických plánů, které jsou sestaveny pro veškeré složky českého jazyka - jazykové vyučování, čtení, psaní, literární výchovu a slohový výcvik. Učební osnovy jsou plněny. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Zhlédnuté hodiny byly odučeny třemi učitelkami, všechny splňovaly podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Prostorné, účelně vybavené třídy poskytují žákům podnětné pracovní prostředí. Žáci měli k dispozici kromě učebnic různé pomůcky pro skupinovou, společnou i samostatnou práci, z nichž některé si zhotovují učitelky samy. Pozitivem je také zřízení koutku s výpočetní technikou (v každé třídě jeden počítač), ta však v době inspekce nebyla využita.

Psychohygienická pravidla jsou dodržována, zařazení předmětu do skladby rozvrhu respektuje požadavky didaktických zásad, pitný režim je ve třídách zaveden. Tempo výuky bylo přizpůsobováno specifickým zvláštěm jednotlivých žáků, vhodně byly do hodin zařazovány i relaxační chvíle.

Hospitované hodiny byly většinou velmi dobře řízeny. Samotná organizace vyučování respektovala zásady přiměřenosti a názornosti. Ve výuce sledovaného předmětu často docházelo k prolínání jednotlivých složek předmětu i k využívání mezipředmětových vztahů.

Žáci měli prostor pro úspěšné uplatnění a této možnosti také s velkým zájmem využívali. K jejich aktivitě přispělo střídání rozmanitých činností při procvičování a upevňování učiva (zařazování didaktických her a soutěživých prvků, využívání pomůcek).

Ve většině hodin byla zřejmá vstupní motivace, hodnocení jednotlivých činností žáka a třídních kolektivů probíhalo průběžně, převážně formou pochval a povzbuzení. Nebylo opomenuto závěrečných hodnocení. Ve třídách vládla příjemná pracovní atmosféra, žáci byli ukázněni jak v průběhu výuky, tak v době přestávek.

Pozornost byla věnována práci s chybou. Žáci jsou důsledně vedeni ke zdůvodňování řešení. Písemnosti žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány.

Komunikace mezi učitelkami a žáky byla bezprostřední, neustálá, převládal vztah vzájemné důvěry.

Kvalita vzdělávání v českém jazyce je ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Německý jazyk

Ve škole je vyučován jazyk německý. Hodinová dotace předmětu v obou ročnících odpovídá schváleným učebním dokumentům. V souladu s obsahem učiva jsou vyučující zpracovány tematické plány, učební osnovy jsou plněny.

Výukou německého jazyka je pověřena jedna vyučující s pedagogickou způsobilostí. Chybějící odborná způsobilost vyučující je kompenzována dlouholetou pedagogickou praxí a skutečností, že se jedná o rodilou mluvčí.

Výuka probíhá v jedné kmenové učebně, která je díky uspořádání školního nábytku i vybavení, především tabelárními a obrazovými pomůckami pro jazykovou výuku vhodná a esteticky podnětná. Kromě průmyslově vyráběných didaktických pomůcek vyučující využívá při výuce vlastnoručně vyrobené nápadité doplňkové materiály. Vyučující má k dispozici didaktickou techniku, ve sledované výuce byly využity magnetofonové nahrávky s německými dětskými a lidovými písněmi. Účelnost a efektivita využití didaktické techniky při výuce byla nízká. Žáci mají k dispozici vhodné moderní učebnice cizích jazyků, mohou pracovat s volně přístupnými slovníky.

Psychohygienické zásady výuky jsou dodržovány zejména z hlediska střídání činností, frekvence zařazování relaxačních pauz odpovídá věkovým zvláštnostem dětí. Do rozvrhu je předmět jazyk německý zařazen správně.

Sledovaná výuka byla velmi dobře připravená a podrobně promyšlená. Vyučující používala v průběhu výuky důsledně cizí jazyk k zadávání pokynů. V úvodní části hodin je zařazována řízená konverzace, která plynule přechází do opakování probraného učiva a procvičování správné výslovnosti formou vtipných dětských říkanek. Po krátké motivační rozcvičce následuje seznámení s novou učební látkou a její procvičení. Do výuky je též zařazována skupinová a samostatná práce žáků. Vyučující dokázala vytvořit dostatečný prostor k nenásilnému získávání nových poznatků, procvičování gramatiky a slovní zásoby formou vyvozování a hry. Žáci jsou vedeni k uvědomělému užívání cizího jazyka jako prostředku komunikace, převažuje komunikace učitel – žák, v menší míře byla sledována komunikace mezi žáky samotnými. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, hodnocení je však vyhrazeno vyučující. Snaha o důslednou kontrolu samostatné práce všech žáků vede někdy k zpomalování tempa výuky a snížené pozornosti žáků. Z hlediska efektivity je výuka hodnocena jako velmi dobrá.

Pravidelně používaným motivačním vstupem jsou především řízená konverzace a výslovnostní cvičení, rovněž opakování probraného učiva zaměřené na zautomatizování konverzačních frází. Vyučující využívá přirozené soutěživosti žáků nižších ročníků k zapojení do pracovní aktivity. Byla sledována snaha věnovat rovnoměrně pozornost osvojení gramaticko-lexikálního systému jazyka a používání cizího jazyka jako prostředku komunikace v běžných situacích. K hodnocení žáků je používáno ústního zkoušení i písemného prověřování znalostí a dovedností, v průběhu výuky je užíváno verbálního hodnocení, drobné nedostatky byly zjištěny při práci s chybou.

Úroveň komunikace mezi žáky a vyučující je celkově velmi dobrá. Žáci dodržují stanovená pravidla, přístup vyučující k žákům je korektní a vstřícný.

Kvalita vzdělávání v předmětu německý jazyk je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je průběh vzdělávání ve sledovaných oblastech velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavní úkoly školy jsou obsaženy v ročním plánu. Stručně jsou vytyčeny obecné cíle ve všech oblastech činnosti školy od organizačního uspořádání přes samotný proces výchovy a vzdělávání až po materiální vybavení. Při plánování ředitelka školy využívá podnětů i připomínek všech pracovníků školy. Kromě hlavních úkolů obsahuje rozpracované dílčí body, kde je stanoven termín plnění i osobní odpovědnost pracovníků. Plnění plánu ředitelka pravidelně kontroluje, závěry projednává na pedagogických a provozních poradách. Úkoly a cíle jsou stanoveny reálně a jsou postupně plněny. Plán je ředitelkou projednán i se zřizovatelem.

Učební plán je zpracován vždy na jeden školní rok v souladu se vzdělávacím programem.

Nad rámec povinné výuky se žáci mohli zapojit podle svých zájmů do kroužků německého jazyka, sportovního, sborového zpěvu, hry na flétnu a tanečního, v rámci školní družiny pak do kroužku dramatického. Příkladná je péče o integrované žáky, pro které jsou zpracovány individuální plány a jsou vedeny záznamy o práci s těmito žáky.

Vzhledem k velikosti školy je její organizace jednoduchá a přehledná. Kromě ředitelky působí ve škole čtyři pedagogické pracovnice a dvě vychovatelky školní družiny obě také vyučují. Škola má jednu provozní pracovnici, která působí jako školnice. Řízení školy je demokratické, založené na stanovení individuální zodpovědnosti a pracovní aktivitě. Pedagogický sbor i provozní pracovnice tento styl akceptují a vytvářejí velmi dobrou a příjemnou pracovní atmosféru. Metodické sdružení není formálně ustaveno, koordinace výuky i dalších činností probíhá v každodenním kontaktu členek pedagogického sboru, větší problémy jsou řešeny na pedagogických radách (pětkrát ročně) a provozních poradách, které jsou svolávány pravidelně, ale i dle potřeby.

Život školy se řídí vnitřním řádem, který byl naposledy aktualizován k 1. únoru 2002. Obsahuje ustanovení o chování žáků, opatření k posílení kázně, docházku do školy, zacházení se školním majetkem, údaje o časovém provozu školy. Aktuální informace o školské problematice jsou vyučujícím předávány operativně při každodenním osobním kontaktu všech členů pedagogického sboru.

Sledovaná povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, kontrolovány byly třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy ve všech třídách, rozvrh hodin a záznamy z pedagogických rad. Tato dokumentace je vedena obsahově správně, formální nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Žáci jsou informováni především třídními učitelkami a zprávami na nástěnkách v budově školy. Pro zákonné zástupce jsou pořádány třídní schůzky, dále mají možnost kdykoliv navštívit školu po domluvě s vyučujícím, nabídka platí i pro vstup do vyučovacích hodin. Dále se škola prezentuje na veřejnosti pořádáním různých společenských i sportovních akcí. Žáci se účastní různých soutěží nejen v rámci školy, ale ve spolupráci s různými organizacemi i celostátně. V loňském školním roce dosáhla škola v těchto soutěžích a dalších akcích výborných úspěchů na úrovni kraje. Kladem je úzká spolupráce s ostatními školami nejen v blízkém okolí.

Vyučující mají zájem o odborný růst, zúčastňují se dalšího vzdělávání a získané zkušenosti si vzájemně předávají. Ředitelka školy dle finančních možností dokupuje odbornou literaturu, ze které mohou učitelky čerpat nové poznatky.

Pro hodnocení zaměstnanců jsou ředitelkou vytvořena kritéria přidělení nadtarifních složek platu, všichni vyučující s nimi byli seznámeni a akceptují je. Hlavními nástroji hodnocení učitelek je jednak kontrola práce ve výchovně-vzdělávací činnosti i mimo rámec výuky, jednak hospitační činnost, ze které jsou pořizovány konkrétní zápisy. Ty obsahují cíl kontroly, průběh

hodin a vyhodnocení s doporučením pro další práci. Hospitační činnost je dostatečně četná. K hodnocení výsledků výuky nemá ředitelka vytvořeny žádné evaluační nástroje, používány jsou pouze běžné písemné testy v jednotlivých předmětech, pouze pro potřebu vyučujících.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Oblast plánování, organizování a kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré, vedení a motivování pracovníků jako vynikající.

Podmínky vzdělávání ve sledovaných oblastech jsou nadprůměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. OSO/766/99/9-Z, ze dne 30. března 1999;
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001;
- plán práce školy na školní rok 2001/2002;
- plán kontrolní činnosti ředitelky školy na školní rok 2001/2002;
- záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy ve školním roce 2001/2002;
- tematické plány sledovaných předmětů (2001/2002);
- třídní knihy (2001/2002), třídní výkazy, katalogové listy;
- rozvrh hodin (2001/2002);
- záznamy z pedagogických rad;
- vybrané písemnosti žáků v 1. - 5. ročníku;
- žákovské knížky;
- vnitřní řád školy;
- kritéria pro hodnocení pracovníků.

ZÁVĚR

Průběh vzdělávání ve sledovaných oblastech je hodnocen jako velmi dobrý. Podmínky vzdělávání jsou ve sledovaných oblastech nadprůměrné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Rájová
Členka týmu	Mgr. Milena Jíšová

V Karlových Varech dne 24. května 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. května 2002

Razítko

Ředitelka školy

Mgr. Marie Radikovská

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	10. června 2002	126/02
Zřizovatel	10. června 2002	127/02

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány